

Betydning af paradigmeskift på udlændingeområdet

Den 21. februar 2019 vedtog Folketinget en række lovændringer på udlændingeområdet. Et paradigmeskift fordi grundsynet på udlændinge har ændret sig med den nye lov.

Socialrådgiver og tidligere faglig koordinator i Ringkøbing-Skjern Kommunes integrationsafdeling Hanna Esmarch Lund forklarer her de væsentligste ændringer, som lovgivningen har fået for flygtninges situation.

Ændring af opholdsgrundlag

Overordnet ændrer man selve opholdstilladelsen. Tidligere blev alle opholdstilladelser givet med henblik på varigt ophold. Hvis man levede op til kravene for permanent opholdstilladelse, kunne man blive i Danmark.

Fremover bliver alle opholdstilladelser givet med henblik på midlertidigt ophold. Dette ændres for at tydeliggøre, at alle flygtninge skal vende hjem, så snart det er muligt. Man har kun krav på beskyttelse, så længe der er behov for det. Opholdstilladelser SKAL fremover inddrages, så snart det er muligt. Tidligere KUNNE en opholdstilladelse inddrages. Det betyder, at alle flygtninge uden permanent ophold, fremover skal forvente, at man får inddraget sin opholdstilladelse, når det af udlændingemyndighederne vurderes sikkert at vende tilbage til hjemlandet. Den skal ligeledes inddrages, hvis grundlaget for opholdet ikke længere er til stede. Dette kan f.eks. påvirke den familiesammenførte, der bliver skilt. Her er grundlaget nemlig, at man er gift med sin ægtefælle.

Tidligere har man også set på forhold som dansk kundskaber, arbejde, fritidsliv, samt børns tilknytning til Danmark, når der skulle tages stilling til en inddragelse af opholdet. Dette bliver der ikke længere taget hensyn til, når det skal vurderes, om en udlænding kan hjemsendes. Der er allerede flere tilfælde, hvor nogen er blevet sendt tilbage, på trods af f.eks. fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

For flygtninge med opholdstilladelser efter §§ 7.1 og 8.1 i udlændingeloven gælder, at der skal være sket fundamentale, stabile og varige ændringer i landet, før man kan udvises. Dette gælder ikke for de øvrige flygtninge, her skal landet ikke længere være usikkert. Landet behøves ikke være varigt stabilt før en hjemsendelse foretages. Tanken er at flygtningene skal være med til at stabilisere landet.

Fremover skal de kommunale indsatser ikke kaldes "Integrationsprogrammer" – men i stedet skal det hedde "selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammer." Her skal kommunen i samarbejde med flygtningen lave planer for, hvordan man på sigt kan vende hjem, og hvilke kompetencer der skal opbygges i ventetiden.

Ret til bolig frafalder

Retten til at få tilbudt en bolig frafalder også. Det betyder, at flygtninge kan henvises til et midlertidigt opholdssted, på ubestemt tid. Det kan f.eks. være et værelse på et nedlagt plejehjem eller skole. Der skal være adgang til sanitære forhold og et sted at lave mad. Det er den enkelte flygtninges eget ansvar at finde en selvstændig bolig og stå for flytningen. Kommunen har fortsat mulighed for at beslutte, at man gerne vil tilbyde en bolig.

Repatriering

Kommunen er også forpligtet til at tale frivillig tilbagevenden til sit hjemland (repatriering), hver gang kommunen holder samtaler med udlændinge. Man vil tilskynde flest mulige flygtninge til at vende tilbage til

hjemlandet. Hvis man vælger at repatriere, kan man få støtte til en ny tilværelse i sit hjemland. Mange voksne kan få op imod 200.000 kr. med ud af landet, dertil kommer støtte til deres børn.

Nedsættelse af ydelserne

"Integrationsydelsen" ændres pr. 01-01-2020 til at blive "selvforsørgelses- og hjemrejseydelse" og sænkes samtidig med 2000 kr. pr. måned for enlige forsørgere og 1000 kr. pr. person pr. måned for en gift/samlevende forsørger. Ydelserne vil fremover være 10.415 kr. før skat for en enlig forsørger og på 7.498 kr. for en gift/samlevende forsørger. Ydelserne for enlige uden børn samt unge under 25 år ændres ikke. Ydelserne sænkes først, når du har optjent ½ ret til børnepenge efter 3 år i Danmark.

Loftet for hvor meget man kan få i boligstøtte, friplads mv. falder ligeledes med 2000 kr.

Konsekvenserne

Alle steder i loven bliver der lagt vægt på, at flygtninge skal være her så kort tid som muligt. For mange flygtninge har det betydet, at de er meget bekymrede for udsigterne til at få besked om at de skal sendes hjem. For nogle forværres traumerne. For andre har det fjernet motivationen til at arbejde og deltage i sprogskole. Nogle børn og forældre har også svært ved at se meningen i at blive god i skolen, da det ikke kan overføres til deres hjemlands skolesystem.

Konsekvenserne af loven kan blive, at mange flygtninge kommer til at leve i stor fattigdom, fordi de ikke har evnerne eller helbredet til at gå på arbejde og forbedre sin situation. Der bliver derfor behov for hjælp til helt basale ting som mad sidst på måneden og tøj til børnene. Ikke mindst bliver der behov for mennesker, der viser dem omsorg og kærlighed, og støtter dem i hverdagen.